

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ПРОФЕСІЄЮ «ТРАКТОРИСТ- МАШИНІСТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА» В ЗП(ПТ)О

*Гриженко В.В., Барбінов В.В.
Полтава, Україна*

Ключове значення при підготовці кваліфікованих робітників за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» в умовах освітнього процесу з використанням дистанційних технологій має рівень цифрових компетентностей учасників освітнього процесу та наявність відповідного навчально-методичного контенту з предметів професійно-теоретичної підготовки.

Процес цифровізації освіти стосується насамперед педагога, який не тільки сам має опанувати нові технології, а й долучити здобувачів освіти до їх результативного використання, передбачити ризики цифрового освітнього простору. Саме тому професійна підготовка педагога в умовах цифрового простору, формування в нього цифрової компетентності та цифрової грамотності набуває значної актуальності [2].

Без використання ІКТ неможливо забезпечити рівний доступ до якісної освіти для всіх здобувачів освіти, а кожен педагог повинен уміти орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і потреб освітнього процесу, використовувати комп'ютерну техніку. Основними критеріями ефективності використання інформаційно-комунікаційних технологій є вже не наявність певної кількості комп'ютерів, а створення єдиного інформаційного простору та уміння педагога використовувати ІКТ у власній педагогічній діяльності.

Переваги використання ІКТ в ЗП(ПТ)О:

- підвищення інтересу й загальної мотивації до навчання завдяки новим формам роботи і причетності до пріоритетного напрямку науково-технічного прогресу;
- індивідуалізація навчання: кожен працює в режимі, який його задовольняє;
- об'єктивність контролю;
- активізація навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подачі інформації, змаганню учнів з машиною та з самими собою, прагненню отримати вищу оцінку;
- формування вмінь та навичок для здійснення творчої діяльності;
- виховання інформаційної культури;
- оволодіння навичками оперативного прийняття рішень у складній ситуації;
- доступ здобувачів освіти до банків інформації, можливість оперативно отримувати необхідну інформацію;
- інтенсифікація самостійної роботи учнів;
- зростання обсягу виконаних за урок завдань;
- підвищення мотивації та пізнавальної активності за рахунок різноманітності форм роботи, можливості включення ігрового моменту;
- розширення інформаційних потоків при використанні Інтернет.

Використання ІКТ у роботі педагога дає можливість:

- самоосвіти педагога, підвищення його професійного рівня;
- навчатися і здобувати знання, вміння та якості, необхідні сучасному педагогу;
- отримувати найсучаснішу інформацію по темі, оновлювати навчальний та дидактичний матеріал;
- мати доступ до методичної бази розробок;
- спілкуватися з колегами на різних форумах;
- отримувати кваліфіковані консультації та поради експертів;
- публікувати свої матеріали;
- брати участь в обговоренні опублікованих матеріалів;
- брати участь в професійних конкурсах;
- обмінюватися досвідом з колегами з інших регіонів і країн;
- користуватися електронними базами мережі Інтернет для самоосвіти та підвищення кваліфікації;
- створювати та систематично наповнювати електронні бази даних для організації особистісно-орієнтованої навчальної роботи;
- використовувати мультимедійні засоби навчання при підготовці та проведенні занять;
- автоматизувати тестове оцінювання поточних знань та тематичного оцінювання;
- використовувати інформаційні ресурси мережі Інтернет в організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти;
- систематично підвищувати кваліфікацію та комп'ютерну грамотність;
- втілювати інформаційні технології на різних етапах уроку;
- створювати інтерактивні презентації, плакати;
- використовувати електронні навчальні програми;
- розробляти власні проекти;
- вести електронну документацію.

Цифрові ресурси, які використовуються викладачами професійно-практичної підготовки в освітньому процесі:

- засоби Microsoft (PowerPoint, Word, Excel, Outlook, OneNote);
- сучасні відео редактори (OpenShot, Pinnacle Studio, Windows Movie Maker);
- онлайн-платформи для проведення відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet);
- хмарні сервіси для зберігання інформації (Google диск, Microsoft OneDrive);
- сервіси для створення візуального контенту, творчої роботи (Canva, Crello, Pinterest, Photoshop, YouTube);
- сервіси для створення інтерактивних вправ, контролю знань (Learningapps, OnlineTestPad, Kahoot, Classtime);
- інтерактивні віртуальні дошки та програми для цифрових нотаток (Jamboard, Padlet, Microsoft OneNote);
- сервіс для розробки інтерактивних робочих аркушів (IPA) Wizer.me;
- конвертер PDF (Ilovedpdf, Flip PDF);

- ресурси створення власних QR-кодів (qr-code-generator.com, qr-code.com.ua, Всеосвіта);
- сервіс для скорочення посилань (Bitly.com);
- платформи для створення персонального блога та вебсайта (Google Sites, WIX, Elementor для WordPress, Jimdo, Всеосвіта);
- Google-перекладач та ін.

Моніторинг використання ІКТ під час навчання та визначення рівня цифрової грамотності викладачів предмета «Трактори» ЗП(ПТ)О у Полтавській області протягом листопада 2022р. – березня 2023р. показав, що 93% педагогів проходили підготовку та підвищення рівня кваліфікації щодо впровадження та використання ІКТ, 1% - плануює це зробити.

50% педагогів потребують підвищення рівня кваліфікації щодо використання ІКТ.

Актуальними напрямками підвищення рівня кваліфікації викладачів даного профілю щодо використання ІКТ є:

- опанування сучасних цифрових технологій при організації змішаного навчання;
- створення відеоуроків;
- впровадження навчальних комп'ютерних моделей, імітаційно-моделювальних програм;
- використання платформ Google для проведення змішаного навчання;
- використання нових електронних освітніх ресурсів;
- розробка тестових завдань в електронному варіанті.

Моніторинг проводився на основі критеріїв, що характеризують використання інформаційно-комунікаційних технологій під час роботи педагогів, наявності сайтів та блогів викладачів та рівень цифровізації навчального матеріалу.

Високий рівень роботи з файловою системою мають 14% педагогів, низький – 7%. Решта – достатній та середній рівні.

Звичайно, запровадження сучасних цифрових технологій має бути виваженими, доцільними та підпорядкованими меті і змісту освітнього процесу.

Для ефективного впровадження дистанційних технологій потрібні відповідні цифрові компетентності керівництва, педагогів і здобувачів освіти.

Кожен педагогічний працівник може оцінити власний рівень цифрової грамотності та вдосконалити цифрові навички, пройшовши національний тест на цифрову грамотність «Цифрограм для вчителів», який розміщений на порталі «Дія. Цифрова освіта» Міністерства цифрової трансформації України, розроблений у співпраці з Міністерством освіти і науки України. Цифрові компетентності можна опанувати через інструмент самооцінювання «Колесо цифрових компетентностей». Воно складається з 16 цифрових компетентностей і за результатами самооцінювання надає поради щодо дій і ресурсів, які допоможуть їх покращити. Інструмент доступний англійською мовою, проте за допомогою можливостей Google самооцінювання можна здійснити українською мовою.

Також існує проєкт опису цифрової компетентності педагогічного працівника.

Платформа дистанційного навчання «Професійна освіта онлайн» дозволить здобувачам освіти покращити уявлення про робітничі професії (онлайн), педагогам – доповнити навчання сучасним цифровим контентом та всім охочим – здобути робітничу професію (онлайн) або підвищити професійну кваліфікацію дистанційно.

Короткострокові онлайн - курси для підтримки відбудови України та Тренінг для керівників закладів П(ПТ)О – платформа, що поєднує короткі курси для перекваліфікації та підвищення кваліфікації, доступні для педагогів ЗП(ПТ)О та здобувачів, а також онлайн-програму навчання, що забезпечує розвиток професійної компетентності для керівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Використання нових технологічних інструментів та інформаційних ресурсів сприяє підвищенню інформаційно-цифрової компетентності педагогів та розширює їх можливості.

Список використаних джерел:

1. Базелюк, О. В., Спірін, О. М., Петренко, Л. М., Каленський, А. А., & Майборода, Л. А. (2018). Технології дистанційного професійного навчання. Житомир: Полісся.
2. Масол, Л. М.; Базелюк, О. В.; Комаровська, О. А.; Муромець, В. Г.; Рагозіна. Теорія і практика дистанційного навчання у професійній освіті: матеріали I Всеукр. веб-конф. (м. Київ, 28 лют. 2017 р.) / Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України ; [редкол.: Петренко Л. М., Базелюк О. В., Кравець С.Г.]. - Київ : СІК ГРУП Україна, 2017. 169 с.

ОЦІНКА ЕЛЕМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОГРАМИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

*Гуляєв М.С.
Полтава, Україна*

Науковий керівник: *Новописьменний Сергій Анатолійович* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Важливим у підготовці майбутнього фахівця є розвиток здатності його до опрацювання великих масивів інформації відповідної спрямованості, серед них вміння аналізувати програми різного рівня екологічного напрямку, використовувати їх в своїй професійній діяльності [1].

Задля оцінки елементів регіональної екологічної програми охорони навколишнього природного середовища проаналізуємо Регіональну екологічну програму [3]. В ній визначені проблеми, на розв'язання яких спрямована програма. Перш за все Програма спрямована на охорону навколишнього природного середовища, подолання основних дестабілізуючих факторів екологічної ситуації, в тому числі – ерозії ґрунтів та виснаження річок.